

Raadsvoorstel en ontwerpbesluit

Registratienummer: 1431596

Datum voorstel: 18 april 2018 Portefeuillehouder: A.J.M. van Beek

Commissie: 29 mei 2018 Gemeenteraad: 29 mei 2018

Onderwerp:

Raadsvoorstel proces gemeentelijke herindeling

Samenvatting:

Op 9 januari heeft de gemeenteraad van Beemster het intentiebesluit genomen tot een herindeling te komen met de gemeente Purmerend. Na dit besluit is de gemeente Beemster, in samenwerking met Purmerend, gestart met het treffen van de noodzakelijke voorbereidingen. Onderliggend voorstel geeft een weergave van de getroffen voorbereidingen en geeft een overzicht van het gevraagde krediet.

De gemeenteraad wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van het plan van aanpak herindelingsontwerp, de financiële verkenning, het waardenkaartenproces en de projectbegroting op hoofdlijnen;
2. Een projectbudget 2018 van € 105.000 ter beschikking te stellen uit het begrotingsaldo door vaststelling van bijgaande wijziging van de programmabegroting 2018.

Registratienummer: 1431596

Onderwerp: Raadsvoorstel proces gemeentelijke herindeling

Middenbeemster, 18 april 2018

Aan de gemeenteraad van Beemster,

Inleiding en probleemstelling:

Op 9 januari jl. heeft uw gemeenteraad het intentiebesluit genomen in de huidige bestuursperiode een bestuurlijke fusie te realiseren waarbij samen met onze beoogde fusiepartner, op korte termijn collegegesprekken worden gevoerd met omliggende gemeenten of zij bereid zijn mee te doen aan onze herindeling.

Sinds uw intentiebesluit is er een aantal voorbereidingen getroffen om dit besluit uit te kunnen voeren.

- a) Het college heeft op 5 februari 2018 het college van de gemeente Purmerend uitgenodigd het herindelingsproces met de gemeente Beemster te doorlopen. Het college heeft de gemeente Purmerend verzocht de daartoe benodigde procedure te starten om te komen tot een intentiebesluit van de gemeenteraad gericht op een bestuurlijke fusie met de gemeente Beemster per 1 januari 2021. Hierbij is het amendement onder de aandacht gebracht.
- b) Samen met de gemeente Purmerend is in de periode februari – april het proces dat doorlopen moet worden verkend. Dit heeft geleid tot het opstellen van een plan van aanpak voor de eerste periode (de periode tot opstelling van het herindelingsadvies).
- c) De financiële consequenties van het samengaan zijn inzichtelijk gemaakt. Dat is vastgelegd in de financiële verkenning.
- d) Er is een apart plan van aanpak gemaakt voor het proces dat de gemeente Beemster eigenstandig wil doorlopen om tot inzicht in de Beemster Waarden te komen.
- e) De kosten van de fusie zijn uitgewerkt in een projectbegroting op basis van ervaringen van andere gemeenten.

Graag gaan we nader in op een aantal van de genoemde stappen.

Plan van aanpak: juni 2018 tot en met januari 2019

In het bijgevoegde plan van aanpak wordt inzicht gegeven in het (wettelijke) proces dat volgt nadat ook de gemeenteraad van Purmerend het intentiebesluit genomen heeft (voorzien op 31 mei 2018). Het plan van aanpak richt zich op de periode vanaf 1 juni 2018 tot januari 2019: het moment waarop (in de huidige planning) het herindelingsadvies (*inclusief het zienswijzenproces*) in de gemeenteraden van Beemster en Purmerend wordt vastgesteld.

Inbreng van inwoners, het komen tot de Beemster Waarden

Voorafgaand hebben Beemster en Purmerend een eigen traject om hun inbreng in het herindelingsontwerp te bepalen. Het betrekken van inwoners is hierbij erg belangrijk. Beemster heeft een deel van dit traject met de inwonersbijeenvakkomsten in maart al achter de rug. Er staat vanzelfsprekend meer op stapel. Ter illustratie;

- Inwoners van Purmerend worden voorafgaand aan het nemen van het intentiebesluit geïnformeerd over het proces. Mede afhankelijk van de uitkomsten van het gesprek wordt in Purmerend invulling gegeven aan het communicatie- en inspraakproces (los

Registratienummer: 1431596

Onderwerp: Raadsvoorstel proces gemeentelijke herindeling

van het wettelijke inspraakproces).

- Ten aanzien van de betrokkenheid van de gemeenteraad wordt in gesprek met de raad (op 29 mei) gevraagd hoe de raad betrokken worden; in een klankbordgroep of op een andere wijze.
- Als gezamenlijke activiteit van beide gemeenten is een werkconferentie in de planning opgenomen.

De gemeente Beemster start een traject met inwoners waarin centraal staat wat van waarde is voor de inwoner, ondernemers en maatschappelijke instellingen actief in de gemeente Beemster. In dit proces is een tweetal stadia te onderscheiden:

1. Verzamelen
2. Kiezen

Tijdens het verzamelen stellen we alle belangenhouders in de gelegenheid om wat van waarde is te delen. In mei startten we met de volgende activiteiten:

- Een beelden wedstrijd. Inwoners en mensen die werkzaam zijn in de Beemster worden uitgenodigd wat zij van waarde vinden in een beeld te vatten. Dat kan zijn een foto, een schilderij, een vlog, een trailer of een andere uitingsvorm. Verzoek is dit beeld, voorzien van een toelichting te delen met de gemeente.
- Een tekenwedstrijd (de gemeente levert een basisplaat en kinderen tekenen wat ze mooi vinden aan De Beemster, verspreiding van de tekening via plaatsen waar kinderen komen, denk aan de scholen, kinderopvang en het cjb en de supermarkten).

Ook gaan we in gesprek:

1. Een bijeenkomst met maatschappelijke instellingen.
2. Een bijeenkomst met ondernemers te organiseren samen met de ondernemersvereniging en met de agrarische ondernemers in samenwerking met de LTO.
3. Een bijeenkomst met de jeugd te organiseren samen met de jongerenwerker.
4. Een bijeenkomst voor inwoners.

We treffen onze inwoners ook spontaan. Eventueel met een camera in de hand (gemeentevlog). Denk aan het bezoeken van aantal markten, het treffen van ouders op het schoolplein, bij de sportvereniging, in Middelwijck et cetera. Via de Binnendijk kondigen we aan dat we op verschillende plekken langskomen. Mensen kunnen ook hun bijdrage op een formulier zetten en inleveren bij het gemeentehuis en plekken zoals de supermarkt.

Halverwege juni wordt er een grote bijeenkomst georganiseerd waarin gepresenteerd wordt wat er allemaal is verzameld, waarin de prijzen uitgedeeld worden aan de kunstenaars. Dit wordt een indrukwekkende tentoonstelling.

Hierna moeten we tot een keuze komen. Het is uiteindelijk helpend in de onderhandelingen dat het aantal waarden die geborgd moeten worden overzichtelijk is. Voorstel is te komen tot maximaal 5 kernwaarden waar de meeste prioriteit aan wordt toegekend. Dit is krachtig en overzichtelijk. Tegelijkertijd voelt het mogelijk als weinig. Met de aanpak zullen er veel kernwaarden verzameld worden. Uiteraard doen we ook iets met de groslijst. Het complete dossier zal in z'n geheel gedeeld worden met Purmerend (ook op kleine onderdelen).

Registratienummer: 1431596

Onderwerp: Raadsvoorstel proces gemeentelijke herindeling

Hoe komen we tot die 5 krachtige kernwaarden? Het is de verwachting dat in alle bijdragen een rode draad te ontdekken is. Denk aan de top 20. Belangrijk is dat inwoners bij het keuzeproces betrokken worden. Dit voor het draagvlak en de herkenbaarheid.

Het college is voornemens via een enquête te reageren (punten toekennen) op de groslijst. Dit kan via de opzet van een eenmalig burgerpanel. Via de krant en de bijeenkomsten laten we weten wanneer de enquête open staat. Inwoners en partners kunnen vervolgens reageren. Voor inwoners die minder digitaal zijn kunnen we een stembus bij het gemeentehuis plaatsen. De top 20 kunnen we in de Binnendijks publiceren.

Gelet op de informatiebijeenkomsten wordt geadviseerd de uitkomst bindend te laten zijn. Dat verenigt. Het gemeentebestuur zou er nog een aantal punten aan toe kunnen voegen die zij, op grond van hun verantwoordelijkheid, van belang achten.

De uitkomst wordt vormgegeven in een kaart met een achterliggend (digitaal) boekje. Uiteraard zal de shortlist als input gelden voor het herindelingsontwerp.

Het proces om te komen tot de waardenkaarten is een mooie gelegenheid voor u als raadsleden om te horen van inwoners wat ze van belang vinden. U wordt als raad zal daarom worden uitgenodigd minimaal toehoorder te zijn. Als een actievere rol gewenst is verneemt het college dit graag.

Financiële verkenning

In de financiële verkenning xxxxx (INVOEGEN ZODRA VERKENNING BESCHIKBAAR IS).

Voor een herindeling wordt een frictiebijdrage van het Rijk ontvangen. Voor Beemster en Purmerend bedraagt deze bijdrage circa € 5,4 miljoen. Deze bijdrage wordt bij andere herindelingen voor meer dan de helft benut voor ICT en frictiekosten van de samenvoeging van de organisaties. Dat is in de situatie van Purmerend en Beemster in veel mindere mate nodig. Die ruimte kan bijvoorbeeld worden benut voor harmonisatie van de tarieven of voor dekking van inzet op enkele gezamenlijke projecten. Verder kan er optimaal aandacht worden besteed aan de betrokkenheid van de inwoners bij het proces. In de projectbegroting (3) op hoofdlijnen is die ruimte zichtbaar gemaakt. Voor dit moment wordt enkel een aanvraag gedaan voor de voorbereidingskosten van 2018. De gemeente Purmerend vraagt bij haar raad het overgrote deel aan van het voorbereidingskrediet. Beemster doet dit voor haar eigenstandige onderdelen (zie financiële consequenties/risico's). Om u het totale inzicht te geven in de te verwachten kosten is de concept overall projectbegroting als bijlage opgenomen.

Fusievariant

Bij een samenvoeging worden normaliter de betrokken gemeenten opgeheven en wordt een nieuwe gemeente ingesteld. Er is ook de mogelijkheid van een lichte samenvoeging. Bij een lichte samenvoeging wordt ten minste 1 gemeente niet opgeheven. Bij een lichte samenvoeging heeft de gemeente niet te maken met de rechtsgevolgen van een opheffing van de gemeente. Vroeger was dit gekoppeld aan het 10% inwoners criterium. Dat is sinds 2015 niet meer zo strikt. Wel is het zo de toepassing van een lichte variant aan de minister moet worden verzocht door beide gemeenten. Daarvoor zijn twee criteria leidend:

Registratienummer: 1431596

Onderwerp: Raadsvoorstel proces gemeentelijke herindeling

- Er is overeenstemming tussen de gemeenten over toepassing van de variant 'lichte samenvoeging'.
- Er zijn afspraken over de rechtspositie van het personeel. De medewerkers van de op te heffen gemeente(n) vallen onder het regime van de Wet arhi (tijdelijke aanstelling en binnen zes maanden na de herindeling een besluit over definitieve plaatsing), terwijl de medewerkers van de niet op te heffen gemeente hun aanstelling behouden.

Waar bij een samenvoeging de betrokken gemeenten worden opgeheven en een nieuwe wordt ingesteld, wordt bij een lichte samenvoeging ten minste één gemeente niet opgeheven. Daardoor blijven de rechtsgevolgen die zijn verbonden aan opheffing voor (ten minste) één van de betrokken gemeenten achterwege. Met name op het terrein van administratieve lasten levert dit voordelen op. Ook staat de niet op te heffen gemeente niet onder preventief financieel toezicht op grond van artikel 21 Wet algemene regels herindeling én blijven de burgemeester en het ambtelijk apparaat van deze gemeente in functie. Herindelingsverkiezingen zijn wel nodig zodat inwoners van beide gemeenten bestuurlijk vertegenwoordigd zijn. De gemeenteraad van de niet op te heffen gemeente vertegenwoordigt immers niet de inwoners van de gemeente die wordt opgeheven.

Omdat er een groot verschil is in gemeentegrootte en vrijwel alle ambtenaren al in dienst zijn van Purmerend heeft de lichte procedure een voordeel in de tijdsbesteding. Dit heeft dan ook de voorkeur van de gemeente Purmerend. De gemeente Beemster heeft tijdens de gesprekken met de inwoners duidelijk het signaal gekregen de onderhandelingen krachtig te voeren en Beemster niet zo maar weg te geven. Het is daartoe belangrijk te weten wat van waarde is. Die zaken kunnen bepalend zijn in het kiezen van de variant. Het college acht het derhalve raadzaam het besluit over deze variant pas te nemen nadat het proces van de Beemster Waarden is afgerond. Hierbij zal Beemster het belang van haar inwoners en de nieuwe gemeente voorop stellen in de afweging.

Financiële consequenties/risico's:

Omdat de gemeente Beemster het van belang vindt een deel van het proces eigenstandig op te kunnen pakken is een voorbereidingskrediet benodigd. Vanuit dit krediet worden de inwonersbijeenkomsten bekostigd die in maart en april hebben plaatsgevonden, wordt extra communicatiecapaciteit ingehuurd en wordt procesbegeleiding ingehuurd waar dit toegevoegde waarde heeft.

Dit leidt tot de volgende te maken kosten in 2018.

Inzet	Kosten totaal
Proces waardenkaarten: - Burgerpanel - Bijeenkomsten - Film gemeente - Vormgeving en communicatie	60.000
Inhuur capaciteit	25.000
Gesprekken inwoners maart/april (inclusief flyer en begeleiding)	20.000
Totaal benodigd	105.000

Registratienummer: 1431596

Onderwerp: Raadsvoorstel proces gemeentelijke herindeling

Verkend wordt of deze kosten ten laste gebracht kunnen worden van het frictiekostenbudget. Dat budget wordt uitgekeerd vanaf een jaar voorafgaand aan de herindeling. Om deze reden is het nodig dat er een voorbereidingskrediet wordt toegekend door de raad.

Communicatie:

In het plan van aanpak wordt aandacht besteed aan de communicatie (en dan met name het proces na de opstelling van de Waardenkaarten). Belangrijke pijler is de oprichting van een verbindingsteam die zich gedurende het gehele proces richt op de verbinding met inwoners om de geluiden van buiten naar binnen halen zodat hierop direct geanticipeerd kan worden. Dit team bestaat uit verbinders die al regelmatig contact hebben met inwoners. Denk aan medewerkers van het WMO loket, de dorpsmanager en de coördinator sociale infrastructuur. Zij halen in hun contacten de vragen/zaken op die relevant zijn en krijgen vanuit de projectorganisatie de juiste informatie om te delen. Dit verbindingsteam krijgt een actiever karakter zodra het intentiebesluit genomen is.

Monitoring/evaluatie:

In het plan van aanpak is opgenomen dat in overleg met de griffie verder wordt besproken hoe de betrokkenheid van de raden geborgd kan worden in de totstandkoming van het herindelingsontwerp. Dit kan bijvoorbeeld in de voorbereiding van de werkconferentie en gedurende het proces in de vorm van een klankbordgroep. Dit zal met de raden worden afgestemd.

Voorstel:

Het college stelt de raad voor

1. Kennis te nemen van het plan van aanpak herindelingsontwerp, de financiële verkenning, het waardenkaartenproces en de projectbegroting op hoofdlijnen;
2. Een projectbudget 2018 van € 105.000 ter beschikking te stellen uit het begrotingssaldo door vaststelling van bijgaande wijziging van de programmabegroting 2018.

burgemeester en wethouders van Beemster,

A.J.M. van Beek
burgemeester

H.C.P. van Duivenvoorde
secretaris

Bijlage(n):

Plan van aanpak herindeling

Financiële verkenning (volgt)

Opzet projectbegroting totaalproces

Registratienummer: 1431596

Onderwerp: Raadsvoorstel proces gemeentelijke herindeling

De raad van de gemeente Beemster,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 april 2018,

B E S L U I T:

1. Kennis te hebben genomen van het plan van aanpak herindelingsontwerp, de financiële verkenning, het waardenkaartenproces en de projectbegroting op hoofdlijnen;
2. Een projectbudget 2018 van € 105.000 ter beschikking te stellen uit het begrotingssaldo door vaststelling van bijgaande wijziging van de programmabegroting 2018.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad d.d. **29 MEI 2018**

A.J.M. van Beek
voorzitter

M. Timmerman
griffier

